

Jezus vertelde hun deze gelijkenis:
'Iemand had een vijgenboom
in zijn wijngaard geplant
en ging kijken of de boom vrucht droeg,
maar hij vond geen vijgen.
Hij zei tegen de wijngaardenier:
"Al drie jaar kom ik kijken
of die vijgenboom vrucht draagt,
maar tevergeefs.
Hak hem maar om,
want hij put alleen maar de grond uit."
Maar de wijngaardenier zei:
"Heer, laat hem ook dit jaar nog met rust,
tot ik de grond eromheen heb omgespit
en hem mest heb gegeven.
Misschien zal hij dan het komende jaar
vrucht dragen,
en zo niet,
dan kunt u hem alsnog omhakken.'"

Lucas 13, 6-9

Het schilderij 'De geduldige hovenier' van
Georges Herregods illustreert duidelijk
waarover deze gelijkenis gaat.

De eigenaar staat klaar met de hakbijl. Die
*vijgenboom draagt geen vrucht, hij put
alleen maar de grond uit. Hak hem maar
om.* Hij is een zakenman die zijn rekening
maakt. De boom brengt niets op, dus ... weg
ermee. Ander en beter. Begrijpelijk, toch?

De wijngaardenier denkt anders. Hij wil er
werk van maken en wachten "*tot ik de
grond eromheen heb omgespit en hem mest
heb gegeven*". Hij denkt niet aan zijn eigen
profijt. Hij staat klaar met een gaffel om de
grond te bemesten. Met wat extra aandacht
en werk kan de vijgenboom *misschien het
komende jaar vrucht dragen.* De wijngaard is
voor hem geen louter zakelijk gegeven,
maar een plaats waar hij met hart en ziel
zorg draagt voor wat er groeit en bloeit.

Het zijn twee manieren om de werkelijkheid
te bekijken. Ofwel zakelijk, berekenend, koel
en onverbiddelijk, als het moet met de
hakbijl. Ofwel met hart en ziel, zorgzaam,
liefdevol, met inspanningen die kansen
bieden aan het leven, zelfs aan het zwakke
leven. Beide houdingen komen voor, overal
in de wereld en in de samenleving.

Met deze gelijkenis stelt Jezus ons voor de
keuze. Kiezen we voor de houding van de
eigenaar: opbrengst, winst, geld ...? Of
kiezen we voor de houding van de
wijngaardenier: liefde voor de wijngaard,
inzet, zorg en geduld ...? De wijngaard is in
de evangeliën een beeld voor het Rijk Gods.

Deze gelijkenis brengt ons bij het verhaal van
Mozes. Zijn volk, de Israëlieten moesten zware
dwangarbeid verrichten in Egypte. Op een

dag zag hij hoe een volksgenoot geslagen
werd door een Egyptenaar. Hij werd zo boos
dat hij de Egyptenaar dood sloeg. De farao
hoorde ervan en wilde Mozes laten doden.
Daarom vluchtte Mozes voor de farao. Zo
kwam hij in Midjan terecht. Hij huwde er met
Sippora, een van de dochters van Jetro, de
priester van Midjan. (Exodus 2, 11-21)

Mozes was gewoon de schapen en geiten
van zijn schoonvader Jetro te weiden en zo
kwam hij bij de Horeb, de berg van God.
Daar verscheen de engel van de Heer aan
hem in een vuur dat uit een doornstruik
opvlamde. Mozes zag dat de struik in brand
stond en toch niet door het vuur werd
verteerd. En God sprak: 'Ik heb gezien hoe
ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, Ik
heb hun jammerklachten over hun
onderdrukkers gehoord, Ik weet hoe ze
lijden. Daarom ben Ik afgedaald om hen uit
de macht van de Egyptenaren te bevrijden.
Daarom stuur Ik jou nu naar de farao: jij moet
mijn volk, de Israëlieten, wegleiden uit
Egypte.' En God maakte zijn naam bekend:
'Ik ben die er zijn zal. Zeg daarom tegen de
Israëlieten: "IK ZAL ER ZIJN heeft mij naar u
toe gestuurd.'" (Exodus 3, 1-14)

Ondanks de grote stommititeit die Mozes
begaan heeft, hanteert God de hakbijl niet.
Hij geeft vertrouwen aan Mozes om zijn volk
te bevrijden.

Die houding van God zien we terug in de
wijngaardenier: geduldige nabijheid. Met die
houding kunnen de harde wereld en de
koele zakelijke samenleving misschien wat
'warmer' worden door een vuur dat alleen
maar warmte en licht brengt en niets
verteert. 'IK ZAL ER ZIJN' zet ons op weg.

God,
'Ik zal er zijn'
hebt Gij gezegd.

Wees er
bij alle mensen
die willen leven
zoals de wijngaardenier:
met liefde en zorg,
met geduldige nabijheid.

Wees er
bij mensen die zoals Mozes
stommiteiten doen:
met warm vertrouwen
dat hen op weg zet
om mensen te bevrijden;

Wees er
bij ieder van ons
als we kiezen voor mensen,
voor wat hen gelukkig maakt
en vrede schenkt.

Wees er
en zend ons telkens weer
op weg naar het volle leven.

Amen.

Schilderij:
Georges Herregods,
De geduldige hovenier.

In het Licht van Gods Woord

Geduldige nabijheid